

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 307 72 27, fax 81 534 07 81

Lublin, 4 lipca 2018 r.

RIO – II – 600/22/2018

Pan Paweł Kołtun
Wójt Gminy
22 – 244 Stary Brus 47a

Szanowny Panie Wójtce

W dniach od 19 kwietnia do 23 maja 2018 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Stary Brus. Protokół kontroli podpisano 5 czerwca 2018 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych, w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Ewidencjonowanie wpłat należności z tytułu opłat za dostarczaną wodę i odprowadzone ścieki pod inną niż faktyczna datą – str. 11 - 12 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1, art. 23 ust. 2 pkt 1 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

- 1.2. *Nieujmowanie na kontach rozrachunkowych operacji poprzedzających płatność wydatków – str.14, 15, 18 protokołu.*

Ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)

- 1.3. *Wykazanie – w jednostkowym sprawozdaniach Urzędu Gminy Rb-28S za 2017 r. – zaniżonej kwoty zobowiązań (w dz. 900, rozdz. 90001 §4260 o kwotę 836,59 zł) – str. 19 - 20 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego”, wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109), mając na uwadze przepisy § 8 ust. 2 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

- 1.4. *Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2017 r. – skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o 5,61 zł) i od środków transportowych (o 54,70 zł) – str. 24, 25 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy czym przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych przyjmować prawidłowe wysokości górnych granic stawek kwotowych, ogłaszanych – w drodze obwieszczenia na każdy rok podatkowy przez Ministra Finansów, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.).

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Nieprawidłowe opodatkowanie – podatkiem leśnym – gruntów stanowiących współwłasność osoby fizycznej (osób fizycznych) z osobą prawną oraz nieopodatkowanie tym podatkiem gruntów odpowiadających udziałowi Skarbu Państwa we współwłasności z osobą fizyczną – str. 33, 34 protokołu.

Przy opodatkowaniu lasów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1821). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.).

Jeżeli las stanowi współwłasność osoby fizycznej i osoby prawnej, egzekwować od tych osób deklaracje na podatek leśny oraz opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 5 pkt 1 i 3 oraz ust. 7 ustawy o podatku leśnym, a także art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając, że podatnik powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt (a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności) i wyliczyć podatek od tego gruntu.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), stosownie do przepisów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375).

2.1.2. Przypadki niesprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie – podatkiem rolnym gruntów – niezgodnie z ewidencją geodezyjną,*
- *nieopodatkowanie podatkiem leśnym i od nieruchomości gruntów (o pow. odpowiednio 1,966 i 0,14 ha),*
- *niewyjaśnienie przyczyn wykazania w deklaracji na podatek rolny innej powierzchni gruntów (jako zwolnionych), niż wynikająca z dokumentów – str. 34 - 37 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, o którym mowa w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ponadto wystąpić do Starostwa Powiatowego we Włodawie z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolem: W-LsIV, którego nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo (zamieszczone na stronie www.mf.gov.pl w zakładce: [działalność/bazawiedzy/pismo/podatki i opłaty lokalne/2015](http://www.mf.gov.pl/dzialalnosc/bazawiedzy/pismo/podatki_i_oplatylokalne/2015)) – str. 35 protokołu.

2.1.3. Dokonanie odpisu podatku od nieruchomości, mimo niezłożenia korekty deklaracji i niewydania przez organ podatkowy decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego – str. 38, 39 protokołu.

Odpisów podatków na kontaktach podatników dokonywać na podstawie doręczonej decyzji lub deklaracji (jej korekty), stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej.

2.1.4. Niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe – str. 41 - 43 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku

z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn. zm.).

W przypadku gdy zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany dobrowolnie wykona obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, rozważać możliwość podjęcia działań informacyjnych, o których mowa w przepisach § 4 ust. 1 i 2 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1483).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2.1.5. Wskazywanie – w fakturach za najem lokali użytkowych – innego terminu płatności niż wynikający z zawartych umów oraz doręczanie ich bez potwierdzenia odbioru, przy terminie płatności ustalonym od daty ich otrzymania – str. 46 - 47 protokołu.

W wystawianych najemcom fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, a w przypadku ustalenia terminu płatności czynszu liczonego od daty otrzymania faktury – doręczać je za potwierdzeniem odbioru, w celu umożliwienia kontroli w zakresie terminowości wpłat, w związku z przepisami art. 669 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025) oraz art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn.zm.).

2.1.6. Przypadki niepobrania odsetek za zwłokę od nieterminowo uregulowanych należności z tytułu czynszów najmu i dzierżawy oraz opłat za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki – str. 47 - 51 protokołu.

Od nieterminowo wnoszonych należności gminy z tytułów cywilnoprawnych naliczać i pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe wypłacanie wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę – str. 54 - 56, 67 protokołu.

Wyższą stawkę dodatku za wieloletnią pracę wypłacać począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym

pracownik nabył do niej prawo – jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca lub za dany miesiąc – jeżeli nabycie prawa do nastąpiło pierwszego dnia miesiąca, zgodnie z przepisami § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936) i § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 października 2015 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury (Dz. U. z 2015 r. poz. 1798).

2.2.2. Nieterminowe wypłacanie nagród jubileuszowych. Naliczenie i wypłacenie nagród jubileuszowych w nieprawidłowej wysokości – str. 57 - 60, 68 - 69 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1260) i art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 862 z późn.zm.), w tym okresy o których mowa w przepisach art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz § 4 ust. 10 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury.

Do podstawy naliczenia wysokości nagrody jubileuszowej uwzględniać wszystkie składniki wynagrodzenia (w tym dodatek za wieloletnią pracę), stosownie do przepisów § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.), w związku z art. 38 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych.

Jeżeli pracownik instytucji kultury nabył prawo do nagrody jubileuszowej, będąc zatrudnionym w innym wymiarze czasu pracy niż w dniu wypłaty nagrody, nagrodę jubileuszową obliczać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury.

Rozważyć wystąpienie do pracownika o zwrot zawyżonej kwoty nagrody lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.)

2.2.3. Nieprawidłowe obliczenie kwoty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, w wyniku przyjęcia do jego obliczenia niewłaściwych: ilości godzin niewykorzystanego urlopu, współczynnika i wymiaru czasu pracy pracownika – str. 60 - 61, 69 - 70 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego, w związku z przepisami art. 171 § 1 Kodeksu pracy.

W roku kalendarzowym, w którym ustaje stosunek pracy, ustalać pracownikowi urlop w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego w tym roku, zgodnie z przepisami art. 155¹ § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

Wymiar urlopu pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy ustalać proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy tego pracownika, niepełny dzień urlopu zaokrąglając w górę do pełnego dnia, stosownie do przepisów art. 154 § 2 tej ustawy.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy obliczać – dzieląc sumę miesięcznych wynagrodzeń, ustalonych na podstawie przepisów § 15-17 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop przez współczynnik, o którym mowa w § 19 tego rozporządzenia, a następnie dzieląc tak otrzymany ekwiwalent za jeden dzień urlopu przez liczbę odpowiadającą dobowej normie czasu pracy obowiązującej pracownika, a następnie mnożyć tak otrzymany ekwiwalent za jedną godzinę urlopu przez liczbę godzin niewykorzystanego przez pracownika urlopu wypoczynkowego, zgodnie z przepisami § 18 rozporządzenia.

Współczynnik służący do obliczenia ekwiwalentu za 1 dzień urlopu ustalać odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosować przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku, stosownie do przepisów § 19 ust. 1 powołanego rozporządzenia.

2.3. W zakresie otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Wskazanie – w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację w 2017 r. zadań publicznych w zakresie: kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji oraz wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – różnych informacji w zakresie terminu składania ofert oraz niezawarcie w nim informacji czy dotyczy on powierzenia czy wsparcia realizacji zadania – str. 72, 75 protokołu.

W ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.)

zamieszczać precyzyjne informacje w zakresie terminu składania ofert oraz czy konkurs ofert dotyczy powierzenia czy wsparcia realizacji zadania, w związku z przepisami art. 13 ust. 2 pkt 3 i 5 w związku z art. 5 ust. 4 tej ustawy.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

- 3.1. *Wyznaczenie – w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży – niewłaściwego terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu. Podanie do publicznej wiadomości ogłoszenia o przetargu przed upływem terminu do złożenia tego wniosku – str. 83 - 84 protokołu.*

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży ustalać termin do złożenia wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu – nie krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu nieruchomości, stosownie do przepisów art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.).

Ogłoszenie o przetargu podawać do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 cytowanej ustawy, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 2 tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Stary Brus

Jacek Grządka